

**Факултет педагошких наука
Универзитета у Крагујевцу, Јагодина
Милана Мијалковића 14, 35000 Јагодина**

Тел/Факс: 035/8223805
Е-пошта: pefjagodina@pefja.kg.ac.rs
Веб-сајт: www.pefja.kg.ac.rs

**КЊИГА ПРЕДМЕТА
МАС ПРОФЕСОР ПРЕДМЕТНЕ НАСТАВЕ**

Садржај

Методологија истраживања у васпитно-образовном раду	3
Квалитетне наставне праксе	4
Учење и развој	6
Инклузивно образовање у пракси	7
Интеракција и комуникација у васпитном раду	9
Диференцијација и индивидуализација	10
Теорија и методика наставе	12
Стваралачка настава језика и књижевности	14
Методика наставе музичке културе	16
Методика наставе ликовне културе	17
Методика наставе физичког васпитања	18
Методички практикум	19
Методички практикум српског језика и књижевности	21
Методички практикум музичке културе	23
Методички практикум ликовне културе	24
Методички практикум физичког васпитања	25
Истраживачка пракса – предметно подручје	26
Мастер рад	27

Студијски програм: МАС Професор предметне наставе			
Назив предмета: Методологија истраживања у васпитно-образовном раду			
Наставник/наставници: Предраг Ж. Живковић			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: /			
Циљ предмета			
Упознавање студената са основним теоријско-методолошким основама пројектовања, реализације и евалуације истраживања у области васпитања и образовања. Практична примена педагошке статистике у научно-истраживачком раду у области васпитања и образовања. Развијање научно-истраживачких компетенција студената. Оспособљавање за примену савремених облика, метода, техника, инструмената и статистичких поступака у истраживању педагошких феномена.			
Исход предмета			
Способност уочавања, пројектовања и реализације научно-истраживачког рада у области васпитања и образовања. Овладаност системом педагошког мишљења и методолошком културом научно-истраживачког рада. Способност коришћења педагошке статистике у научно-истраживачком и стручном раду. Способност академског писања.			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
Методологија истраживања у васпитно-образовном раду као научна и студијска дисциплина. Логички и епистемолошки проблеми истраживања у васпитно-образовном раду. Чињенице, научни закон, хипотезе, теорије и врсте законитости истраживања у васпитно-образовном раду. Пројектовање истраживања у васпитно-образовном раду. Врсте, методе, етапе, поступци и инструменти истраживања у васпитно-образовном раду. Академско писање. Карактеристике мерења у педагогији. Основни статистички појмови. Скале мерења. Етапе статистичког рада. Мере средњих вредности, варијабилности и корелације. Статистика закључивања. Поузданост мера просека, варијабилности и корелације. Значајност разлика статистичких мера. Хи-квадрат тест. Мултиваријантни статистички поступци. Анализа варијансе. Анализа коваријансе.			
Практична настава			
Избор проблема и израда пројекта истраживања. Избор метода, техника и конструисање истраживачких инструмената. Реализација научно-истраживачког пројекта из одговарајуће предметне области. Практична примена педагошке статистике у научно-истраживачком раду.			
Литература			
Банђур, В., Поткоњак, Н. (1999). <i>Методологија педагогије</i> . Београд: Савез педагошких друштава Југославије.			
Попадић, Д., Павловић, З., Жежељ.И. (2018). <i>Алатке истраживача: методи и технике истраживања у друштвеним наукама</i> . Београд: Clіo.			
Кундачина, М., Банђур, В. (2010). <i>Методолошки практикум: вежбе из методологије педагошких истраживања</i> . Ужице: Учитељски факултет.			
Палант, Џ. (2011). <i>SPSS приручник за преживљавање: поступни водич кроз анализу података помоћу SPSS-а</i> . Београд: Микро књига.			
Број часова активне наставе: 60		Теоријска настава: 15	Практична настава: 45
Методе извођења наставе			
Предавања, вежбе, семинари (анализе, дискусије, извештаји), консултације, израда задатака и вежби предвиђених Практикумом, менторски рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50
практична настава	10	усмени испит	
колоквијум-и	10	СИР	20
семинар-и			

Студијски програм: МАС Професор предметне наставе
Назив предмета: Квалитетне наставне праксе
Наставник/наставници: Јелена Д. Теодоровић
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: /
Циљ предмета Циљ предмета је да студенти: Разумеју многоструке чиниоце ученичког постигнућа као и наставникове улоге у њима; Разматрају могућности, потенцијал и активности наставника да унапређују чиниоце квалитетне наставе у практичном раду са ученицима; Планирају, спроводе и вреднују покушаје унапређивања своје наставе.
Исход предмета По завршетку курса, студенти ће бити у стању да: - Опишу чиниоце ученичког постигнућа проистекле из емпиријских истраживања; - У својим одељењима практично примене принципе најбитнијих чинилаца квалитетне наставе: а) максимизују ефективно време за учење на часу; б) креирају средину подстицајну за учење; в) структурирају учење; г) оријентишу ученике; д) креирају ситуације за вежбање наученог; ђ) моделују учење, е) постављају питања и ж) вреднују знања и вештине ученика; - Израде акциони план и дневник бележака о унапређивању наставне праксе.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Модел и емпиријски налази о ефектима на ученичка постигнућа различитих чинилаца са нивоа ученика, одељења, школе и друштва. Теоријске поставке, емпиријски налази и примери добре праксе за сваки од битних чинилаца ученичког постигнућа на нивоу одељења, тј. елемената квалитетне наставе (максимизовање ефективног времена за учење на часу; креирање средине подстицајне за учење; структурирање учења; оријентација ученика; креирање ситуација за вежбање наученог; моделовање учења, постављање питања и вредновање знања и вештина ученика). Планирање, спровођење и вредновање унапређивања наставне праксе. <i>Практична настава</i> Индивидуални, групни и радионичарски рад; играње улога, студије случаја и анализе видео клипова. Израда акционих планова и дневника бележака.
Литература Anderson, L.W. (ur.) (2013). <i>Nastava orijentisana na učenje</i> . CDRSEE. (делови) Antoniou, P., Kyriakides, L., & Creemers, B.P. (2011). Investigating the effectiveness of a dynamic integrated approach to teacher professional development. <i>CEPS Journal</i> , 1(1), 13 - 41. Брофи, Ц. (2004). <i>Настава</i> . Педагошко друштво Србије. (делови) Jensen, E. (2003). <i>Super – nastava</i> . Educa: Zagreb. (делови) Kyriakides, C. (2001). <i>Temeljna nastavna umijeća</i> . Educa: Zagreb. (делови) Kyriakides, L., Creemers, B.P.M., & Antoniou, P. (2009). Teacher behaviour and student outcomes: Suggestions for research on teacher training and professional development. <i>Teaching and Teacher Education</i> 25, 12 – 23. Muijs, D., & Reynolds, D. (2000). School effectiveness and teacher effectiveness in mathematics: Some preliminary findings from the evaluation of the Mathematics Enhancement Programme (Primary). <i>School Effectiveness and School Improvement</i> , 11(3), 273 - 303. Teodorović, J. (2016). <i>Obrazovna efektivnost: Šta čini kvalitetnog nastavnika i kvalitetnu školu</i> . Jagodina, Srbija: Fakultet pedagoških nauka Univerziteta u Kragujevcu. (делови) Теодоровић, Ј., Бодрожа, Б., и Станковић, Д. (2015). Порочични ресурси и квалитетна настава као фактори постигнућа ученика из математике и природних наука: анализа TIMSS 2011 у Србији, у Радишић, Ј. и Буђевац, Н. (ур.). <i>Секундарне анализе истраживачких налаза у светлу нових политика у образовању</i> , 173-185. Београд: Министарство просвете, науке и технолошког развоја. Teodorović, J., Milin, V., Bodroža, B., Đerić, I., Vujačić, M., Jakšić, I., & Stanković, D. (2017). <i>Izveštaj o istraživanju i priručnik za realizovanje kvalitetne nastave</i> . Jagodina i Beograd: Fakultet pedagoških nauka i Institut za pedagoška istraživanja. Teodorović, J., Milin, V., Jakšić, I., Vujačić, M., Đerić, I., Bodroža, B., & Stanković, D. (2017). <i>Individualne povratne</i>

informacije o postignuću učenika i dodatoj pedagoškoj vrednosti škole. Jagodina i Beograd: Fakultet pedagoških nauka i Institut za pedagoška istraživanja.

Веб и видео ресурси

The Third International Mathematics and Science Study (TIMSS) 1999 Video Study.

Број часова активне наставе: 60	Теоријска настава: 30	Практична настава: 30
---------------------------------	-----------------------	-----------------------

Методе извођења наставе
Предавања, анализе видео клипова, интерактивни рад у малим групама, дискусија, презентације студената, индивидуални рад студената.

Оцена знања (максимални број поена 100)
--

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и	30	пројекти	60
семинар-и		презентација	

Студијски програм: МАС Професор предметне наставе			
Назив предмета: Учење и развој			
Наставник/наставници: Јелена Ђ. Јоксимовић, Бојана М. Димитријевић			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: /			
Циљ предмета			
Разумевање наставе/учења као кључног фактора интелектуалног и општег когнитивног развоја ученика; разумевање концепта активне наставе; савремених теоријских приступа мотивацији за школско учење. Разумевање улоге емоција у процесу школског учења, и школе као фактора менталног здравља ученика. Оспособљавање за креирање одговарајућих наставних интервенција за развијање здравих стилова мотивације за школско учење. Оспособљавање за самоевалуацију и колегијално хоспитовање у дидактичко-психолошким аспектима квалитетне наставе.			
Исход предмета			
Од студента се очекује да на крају курса буде у стању да: разуме развојне карактеристике и потребе ученика; разуме основне принципе на којима се заснива активна настава/учење; процени мотивациони стил ученика, и одабере одговарајуће наставне интервенције; развије свест о својој професионалној улози и одговорности; примењује технике евалуације школског часа.			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
Психички развој у детињству и адолесценцији (сажети преглед); Конструктивистичка и ко-конструктивистичка природа учења и знања. Теорије појмовне промене, и технике развоја научних појмова у настави. Мотивација за школско учење (здрави и маладатаптивни мотивациони стилови; стилови суочавања са школским неуспехом; даровити подбацивачи; саморегулисано учење). Социјално-емоционалне компетенције наставника.			
Практична настава			
Примена техника (социо-)когнитивног конфликта, и техника учења појмова на конкретном школском садржају; примена техника за процену мотивационог стила код ученика; примена техника за евалуацију школског часа.			
Литература			
Вулфолк, А., Хјуз, М., Волкап, В. (2014). <i>Психологија у образовању I</i> . Београд: Клио. Вулфолк, А., Хјуз, М., Волкап, В. (2014). <i>Психологија у образовању II</i> . Београд: Клио. Брофи, Џ. (2015). <i>Како мотивисати ученике да уче</i> . Београд: Клио. Ивић, И., Пешикан, А., Антић, С. (2001). <i>Активно учење</i> . Београд: Институт за психологију.			
Број часова активне наставе: 60		Теоријска настава: 30	Практична настава: 30
Методе извођења наставе			
Фронтална настава (смисаоно-рецептивно-вербални облик); Интерактивни облици рада наставник-студент, рад у малим групама студената; извођење ad hoc истраживања на програмске теме; психолошка анализа и интерпретацији прикупљених података.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	колоквијум-и	20
практична настава	20	усмени испт	50

Студијски програм: МАС Учитељ, МАС Професор предметне наставе
Назив предмета: Инклузивно образовање у пракси
Наставник/наставници: Сунчица В. Маџура
Статус предмета: Обавезни/изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: /
Циљ предмета Циљ предмета је да студенти: Разумеју суштину инклузивног образовања као процеса који омогућава сваком ученику учење и социјалну партиципацију (учешће), постигнућа, као и прихватање, поштовање и припадање групи вршњака, одељењу и школи коју похађа; Разумеју Бронфенбренерову теорију еколошких система и примене је на конкретним примерима из праксе инклузивног образовања, и то на нивоу свих пет подсистема (микросистем, мезосистем, егзосистем, макросистем и хроносистем); Разумеју могућности и ограничења примене инклузивног образовања у педагошкој пракси кроз идентификовање потенцијала и препрека који стоје пред укључивањем ученика и то у оквиру свих подсистема, односно друштва у целини, културе, образовног система, школе, одељења; Овладају екологијом инклузивног образовања као оквиром за разумевање фактора који се налазе унутар појединих подсистема и утичу на различите степене примене инклузивног образовања, од максималних до минималних или никаквих- до ексклузије ученика из редовног образовног система.
Исход предмета По завршетку курса, студенти ће развити и учврстити позитивне ставове према инклузивном образовању као основном предуслову за квалитетан наставни рад са свим ученицима у одељењу; формираће интервенционистичка уверења о подучавању ученика којима је потребна додатна подршка, што подразумева: преузимање одговорности за умањивање или уклањање препрека учењу, постигнућима и припадању групи/одељењу сваког ученика у одељењу, прихватање тешкоћа у подучавању ученика као професионалног изазова, те развијање нових начина подучавања и стратегија у раду који ће омогућити што већи степен инклузивног образовања у датим условима; биће у стању да дефинишу инклузивно образовање; да опишу мултипле нивое утицаја различитих подсистема који су међусобно интерактивни и или оснажују инклузивно образовање или доводе до ексклузије ученика из редовног образовног система; примениће на конкретним примерима Бронфенбренерову теорију еколошких система као оквир помоћу кога се идентификују различити фактори унутар појединих подсистема који имају утицаја на ученике, као и везе и односе између појединих подсистема; биће у стању да наведу конкретне примере подршке и препрека инклузивном образовању у оквиру микросистема, мезосистема, егзосистема, макросистема и током различитих фаза укључивања ученика у образовни систем; биће у стању да креирају различите методе и стратегије подучавања ученика којима је потребна додатна подршка (услед недостатка мотивације, недостатка самопоуздања, слабих односа са вршњацима, различитих тешкоћа у учењу, матерњег језика који није језик наставе, итд.).
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Инклузивно образовање-основни концепти и принципи. Бронфенбренерова теорија еколошких система. Примена теорије еколошких система на инклузивно образовање у пракси. Анализа извора подршке (потенцијала) за ИО у пракси у оквиру пет подсистема (микросистем, мезосистем, егзосистем, макросистем и хроносистем). Анализа препрека за развој и примену ИО у пракси у оквиру пет подсистема (микросистем, мезосистем, егзосистем, макросистем и хроносистем). Макросистем: Образовне политике као оквир деловања учитеља у пракси ИО. Егзосистем: Припрема школе за примену ИО кроз планове транзиције и рад Стручног тима за ИО. Мезосистем: Сарадња учитеља и педагошког асистента, сарадња учитеља и родитеља са којима је теже успоставити контакт. Микросистем: Наставни рад у инклузивним одељењима. Кораци у пружању додатне подршке и приступ учењу- подучавању усмерен на ученика. Уверења учитеља као фактор развоја ИО. Индивидуалне разлике међу ученицима и уважавање разлика међу ученицима кроз мере прилагођавања (метода, материјала, учила, простора и услова, садржаја учења и стандарда постигнућа). Социјални чиниоци учења. Мотивација и емоције. Когнитивни чиниоци учења. <i>Практична настава</i> Анализа педагошких ситуација и критеријуми разликовања укључености и искључености ученика. Креирање и примена мера прилагођавања (метода, материјала, учила, простора и услова, садржаја учења и стандарда постигнућа) на датим примерима из праксе.

Припрема и извођење презентација студената о стратегијама подучавања ученика којима је потребна додатна подршка.

Литература

Booth, T., Ainscow, M. 2002. *Индекс за инклузију*. Центар за изучавање инклузивног образовања, стр.1-39.

Бронфенбренер, Ј. 1997. *Екологија људског развоја*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Скупњак, Д. 2012. Теорија развоја и учења Виготског, Бронфенбренера и Фојерштајна кроз приказ случаја. *Живот и школа*, бр. 28, год. 58, 219-229.

Марић Јуришин, С. 2018. Хуманистичко-еколошка димензија у теоријским полазиштима васпитања и образовања за одрживо друштво. *Педагошка стварност*, год. 64, бр. 1.

Правилник о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету и ученику. 2010. Службени гласник Републике Србије, 63/2010.

Правилник о ближим упутствима за утврђивање права на индивидуални образовни план, његову примену и вредновање. 2010. Службени гласник Републике Србије, 76/2010.

Закон о основама система образовања и васпитања. 2013. Службени гласник Републике Србије, Просветни гласник, бр. 72/09, 52/11 и 55/13.

Златковић, Б. 2014. *Психологија учења и наставе*. Врање: Учитељски факултет. (стр. 144-149).

Мацура, С. 2012. [Уверења будућих учитеља из Словеније и Србије о инклузивном образовању](#), *Настава и васпитање: часопис за педагошку теорију и праксу*, LXI, (2), 247-265.

Мацура, С. 2013. [Ослонци за развој инклузивног образовања](#). *Учитељ*, XXXI (3), 326-337.

Мацура, С. 2015. *Инклузивно образовање. Квалитетно образовање за све*. Јагодина: Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу.

Мацура, С. (2016). [Улога педагошког асистента у успостављању сарадње између ромских породица и школе](#), *Педагогија*, 71 (1), 5-15.

Златаревић, В. И Михајловић, М. 2013. *Карика која недостаје. Механизми подршке детету са тешкоћама при преласку на следећи ниво обавезног образовања у „редовном образовном систему”*. Београд: ЦИП.

Број часова активне наставе: 60

Теоријска настава: 30

Практична настава: 30

Методе извођења наставе

Излагање наставника уз презентације, интерактивни рад у малим групама, анализе студије случаја, излагање студената уз презентације, решавање проблемских ситуација из праксе у малим групама, дискусија на нивоу целе групе, игре улога.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	15	писмени испит	70
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и	15		
семинар-и			

Студијски програм: МАС Професор предметне наставе			
Назив предмета: Интеракција и комуникација у васпитном раду			
Наставник/наставници: Биљана Ј. Стојановић			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: /			
Циљ предмета			
Стицање знања из области социјалне интеракције и интерперсоналне комуникације; Разумевање улоге социјалне интеракције у васпитном раду.			
Исход предмета			
По завршетку курса требало би да студенти буду способни да:			
- успоставе сараднички однос са васпитаницима, групом, родитељима, члановима колектива и шире друштвене средине;			
- користе механизме социјалне интеракције која помаже развој личности;			
- препознају и уважавају индивидуалне особености, потребе и емоционалне реакције сваког детета;			
- користе вештине конструктивне комуникације: активно слушају, шаљу Ја-поруке, рефлектују осећања, препознају и превазилазе баријере у комуникацији.			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
Улога социјалне интеракције у развоју личности. Социјалне компетенције. Подстицање развоја социјалних компетенција на предшколском узрасту. Механизми социјалне интеракције. Емпатичке компетенције и њихов развој на предшколском узрасту. Фактори који обликују педагошку интеракцију Личност детета као фактор педагошке интеракције. Развој Ја-Ти односа. Интеракција и комуникација. Вербална и невербална комуникација у васпитном раду.			
Практична настава			
Посматрање и тумачење невербалних комуникационих знакова. Невербални комуникациони знаци и разумевање емоционалних реакција деце. Препознавање потреба детета. Разговор са дететом. Превазилажење баријера у комуникацији. Подстицање развоја комуникације на предшколском узрасту.			
Литература			
Миловановић, Р. (2010). <i>Интеракција и комуникација у васпитном раду</i> . Јагодина: Педагошки факултет.			
Костић, А. (2010). <i>Говор лица: значење фацијалних понашања</i> . Ниш: Филозофски факултет.			
Рот, Н. (2004). <i>Знакови и значења – Вербална и невербална комуникација</i> . Београд: Плато.			
Број часова активне наставе: 60		Теоријска настава: 30	Практична настава: 30
Методе извођења наставе			
Предавања, рад у паровима, рад у малим групама, вежбе, семинари (анализе, дискусије, извештаји), демонстрација различитих облика интеракције и комуникације, менторски рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност и доласци на часове	10	писмени испит	20
практикум	10	усмени испит	20
извештај са праксе	10		
колоквијум-и	30		

Студијски програм: МАС Професор предметне наставе			
Назив предмета: Диференцијација и индивидуализација			
Наставник/наставници: Јелена С. Старчевић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: /			
Циљ предмета Разумевање диференцијације и индивидуализације као механизма инклузивног образовања. Оспособљавање за примену диференциране наставе. Разумевање појма универзалног дизајна. Разумевање употребе асистивне технологије у образовању. Развијено умеће описивања образовне ситуације ученика, његовог постигнућа и понашања. Развијено умеће планирања активности учења и социјалне интеракције у складу са потребама и ресурсима. Развој вештина укључивања ученика који ради по индивидуализованом програму у заједнички или усклађени рад са другим ученицима.			
Исход предмета Студент ће моћи да: опише примере у вези са појмом диференцијације; проверава усклађеност поступака диференцијације са принципима инклузивног образовања; планира сценарио часа са диференцираном наставом/активностима учења; наводи примере асистивне технологије и објасни њихову улогу и употребу; примени принципе ваљане израде педагошког профила; примени принципе универзалног дизајна и одабере одговарајуће мере индивидуализације приликом израде плана активности; предложи усклађене или заједничке активности ученика који имају различите нивое постигнућа.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Диференцијација наставе као механизам инклузивног образовања. Стандарди постигнућа на основном, средњем и напредном нивоу. Од диференцијације ка индивидуализацији. Асистивна технологија. Континуум приступачности и универзални дизајн. Недостаци и препоруке за израду педагошких профила. Недостаци и препоруке за израду планова активности. Вредновање индивидуалног образовног плана (ИОП-а). Повезивање активности ученика који ради по ИОП-у са активностима осталих ученика. <i>Практична настава</i> Израда и евалуација плана часа са диференцираном наставом. Израда и евалуација педагошког профила. Израда и евалуација плана активности.			
Литература Алтарас Димитријевић, А. и Татић Јаневски, С. (2016). <i>Образовање ученика изузетних способности: научне основе и смернице за школску праксу</i> . Београд: Завод за унапређивање образовања и васпитања, стране 82-91. Лазор, М. (2017). <i>Каталог асистивне технологије</i> . МПРС. Мрше, С. и Јеротијевић, М. (2012). <i>Приручник за писање и планирање индивидуалног образовног плана</i> . Београд: МПС Старчевић, Ј.и Димитријевић, Б. (2015). <i>Образовање наставника: Ка развоју ваљаних педагошких профила ученика</i> . У Зборнику радова са међународне научне конференције <i>Унапређивање квалитета образовања у основним школама</i> (стр. 87-95). Јагодина: Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу; Београд: ИПИ, ЗУОВ. Топинг, Б. (2014). <i>Приступ школи и образовном окружењу 1: Физички аспект, информисање и комуникација</i> , стручни приручник (Вебинар 10). Уницеф <i>Општи стандарди постигнућа – Образовни стандарди за крај обавезног образовања</i> , МПС, ЗВКОВ, 2010. <i>Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег и средњег стручног образовања и васпитања у делу општеобразовних предмета – Приручници за наставнике по предметима</i> , ЗВКОВ, 2015.			
Број часова	активне наставе: 60	Теоријска настава: 30	Практична настава: 30
Методе извођења наставе Смислено-вербално-рецептивно учење; кооперативно учење (у пару и у малим групама); рад на тексту; израда и презентовање практичних задатака (у пару и у малим групама); дискусија на нивоу целе групе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испт	
колоквијум-и	30	израда плана часа са	30

		диференцираном наставом	
семинар-и		израда педагошког профила и плана индивидуализације/ИОП-а	30

Студијски програм: МАС Професор предметне наставе
Назив предмета: Теорија и методика наставе
Наставник/наставници: Душан П. Ристановић
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: /
Циљ предмета Овладавање кључним појмовима из области теорије и методике наставе; Оспособљавање за критичко промишљање и практичну примену наставних стратегија, модела, метода и медија; Оспособљавање за праћење и вредновање рада и постигнућа ученика.
Исход предмета Студенти ће бити у стању да: • Самостално наведу кључне појмове из области теорије и методике наставе; • Расправљају у групи о предностима и недостацима одређених наставних стратегија, модела, метода; • Демонстрирају примену наставних стратегија, модела, метода и медија у различитим наставним ситуацијама; • Самостално и у групи израде диференциране задатке за индивидуални, тандем и групни рад; • Самостално и у групи израде питања и задатке за објективне и есеј тестове знања; • Сарађују са члановима групе у реализацији интерактивног учења; • Усмено презентују продукте самосталног или групног рада пред групом студената; • Демонстрирају одговорност за сопствено учење тако што траже помоћ од наставника и других студената.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. УВОД. Теоријско-методички аспекти проучавања наставе (основни појмови: наставни облици, стратегије, модели и методе, евалуација). Традиционални и савремени приступ настави (образовне парадигме, конструктивистички приступ настави). 2. НАСТАВА КАО ПРОЦЕС ПОУЧАВАЊА И УЧЕЊА. Директно поучавање (фронтална настава, монолошка метода, метода демонстрације). Кооперативно учење – тандем и групни рад. Индиректне наставне стратегије (метода разговора, текст метода, мреже појмова). Искусствене наставне стратегије (метода лабораторијских и практичних радова, хеуристички, проблемски, истраживачки, пројектни модел, амбијентално учење). Стратегије самосталног учења и индивидуализација наставе (индивидуални облик рада, индивидуализација, домаћи радови, допунска и додатна настава, слободне активности). (Мулти)медији у настави. 3. ВРЕДНОВАЊЕ РАДА И ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА. Вредновање рада и постигнућа ученика – основни појмови (праћење, испитивање, проверавање, вредновање, оцењивање...). Функције вредновања. Принципи вредновања. Компоненте вредновања рада и постигнућа ученика. Сумативна евалуација рада и постигнућа ученика (суштина и поступци). Формативна евалуација рада и постигнућа ученика (суштина и поступци). Резимирање курса: однос између наставне теорије и праксе. <i>Практична настава</i> Осмишљавање, презентовање и критичко анализирање наставних активности заснованих на различитим моделима и методама. Израда диференцираних задатака за индивидуални, тандем и групни рад. Критичка анализа техника и инструмената за праћење рада и постигнућа ученика. Конструисање питања и задатака за објективне и есеј тестове знања. Критичка анализа односа наставне теорије и праксе.
Литература Anderson, L.W. (ed.) (2013). <i>Nastava orijentisana na učenje: za nastavnike usmerene na postignuća</i> , Beograd: Centar za demokratiju i pomirenje u jugositočnoj Evropi (131-160). Вилотијевић, М. (2000): <i>Дидактика I</i> , Београд: Учитељски факултет (209-260; 322-330) Вилотијевић, М. (2000). <i>Дидактика 3</i> , Београд: Учитељски факултет (105-135; 149-177). Вујачић, М. (2012). Индивидуализовани приступ ученику у настави. У: Шефер, Ј, Радишић, Ј. (ур.): <i>Стваралаштво, иницијатива и сарадња 2 – Импликације за образовну праксу</i> . Београд: Институт за педагошка истраживања (289-304). Vulfolk, A, Hjuз, M, Volkap, V. (2014). <i>Psihologija u obrazovanju II</i> , Beograd: CLIO (291-300; 403-426) Vulfolk, A, Hjuз, M, Volkap, V. (2015). <i>Psihologija u obrazovanju III</i> , Beograd: CLIO (104-152). Dumont, H. et al. (eds.) (2010). <i>The Nature of Learning: using research to inspire practice</i> , OECD-CERI (135-155; 161-175; 199-216). Klippert, H. (2001). <i>Kako uspješno učiti u timu</i> , Zagreb: EDUCA (32-67). Kovač Cerović, T., Cenerić, I., Jokić, T. (2017). <i>Kako do kvalitetne dopunske nastave – oslonci za unapređenje i primeri dobre</i>

prakse. Београд: Центар за образовне политике (9-24).

Коцић, Љ. (2001). Дидактичко-методички захтеви у обликовању структуре уџбеника, у: Требјешанин, Б., Лазаревић, Д. (ур.): *Савремени основношколски уџбеник: теоријско – методолошке основе*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства (131-156).

Magliaro, S.G., Lockee, B.B., Burton, J.K. (2005). Direct Instruction Revisited: A Key Model of Instructional Technology, *ETR&D*, Vol. 53, No. 4, 41-55.

Pešikan, A. (2010). Savremeni pogled na prirodu školskog učenja i nastave: socio-konstruktivističko gledište i njegove praktične implikacije. *Psihološka istraživanja* Vol. XIII (2), 157–184.

Радовић, В. (2015): *Rhetorice docens*, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства (105-150).

Ристановић, Д. (2010). *Хеуристички модел наставе*, Јагодина: Педагошки факултет (57-73).

Ристановић, Д. (2016): Конструктивистичке основе пројектног модела рада у настави природе и друштва, *Зборник радова Филозофског факултета у Приштини*, XLVI(1), 279-295.

Хавелка, Н., Хебиб, Е., Бауцал, А. (2003): *Оцењивање за развој ученика*. Београд (1-128).

Шефер, Ј. и др. (ур.) (2015). *Педагошки приступ Тролист: подстицај за сарадњу, стваралаштво и иницијативу – приручник за школе*. Београд: Институт за педагошка истраживања (83-155).

Број часова активне наставе: 60

Теоријска настава: 30

Практична настава: 30

Методe извођења наставе

Предавања са дискусијама, микро настава, интерактивни рад у малим групама, презентације и анализе студентских продуката, хибридно учење и настава.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	60
практична настава	20	усмени испит	
колоквијум-и			
семинар-и			

Студијски програм: МАС Професор предметне наставе
Назив предмета: Стваралачка настава језика и књижевности
Наставник/наставници: Снежана П. Марковић
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: /
Циљ предмета: Упознавање студената са теоријским моделима стваралачке наставе и основама планирања, реализације и евалуације наставе српског језика и књижевности, садржајима превиђеним наставним програмима и исходима наставе за предмет Српски језик у другом циклусу основног образовања и средњем образовању. Оспособљавање студената за методичку трансформацију садржаја из књижевности и језика, примену методолошких и методичких знања у организацији интердисциплинарног и корелативног приступа наставним садржајима, као и примену медијских садржаја у настави. Исход предмета По завршетку предмета студент зна да: • издвоји програмски предвиђене садржаје из области књижевности и језика који су посебно погодни за проблемски, истраживачки, корелативни или интегративни приступ у настави; • објасни разлику између стваралачких и нормативних модела наставе; • припреми и усмери активности ученика према различитим чиниоцима обједињавања у интерпретацији књижевног текста; • формулише истраживачке задатке који ће ученика припремити за читање и тумачење књижевног текста; • одабере садржаје који ће помоћи тумачење књижевног текста у корелативном моделу наставе; • адекватно комбинује дела из књижевности са текстовима научно-популарног и информативног карактера у интегративном моделу наставе; • методички трансформише научно-популарне и информативне текстове који помажу и подстичу разумевање и тумачење књижевног текста; • дефинише и објасни начин организације функционалних поступака у настави граматике; • класификује вежбе у стваралачкој настави српског језика према њиховој функцији и садржају; • наведе наставне и ваннаставне активностима и објасни значај подстицања ученика према самосталном стваралаштву; • одабере и примени у настави аудио-визуелне и друге медијске садржаје у корелативном и интегративном моделу наставе; • објасни значај наставе српског језика и књижевности за упознавање, развијање и чување сопственог националног и културног идентитета. Студент је оспособљен за: • примену поменутих модела стваралачке наставе језика и књижевности у наставној пракси; • функционално повезивање књижевних садржаја са садржајима из других области уметности • планирање и организовање говорних, правописних, језичких, лексичких и семантичких вежби; • функционално повезивање наставе језика, књижевности и језичке културе; • да на основу конкретне наставне јединице осмисли активности ученика које ће га учинити истраживачем и ствараоцем на часу књижевности и језика; • да одабере и методички модификује научно-популарне и информативне садржаје и функционално их укључи у наставу језика и књижевности; • избор и примену медијских садржаја у стваралачкој настави језика и књижевности. По завршетку предмета студент разуме: • значај стваралачког приступа у настави језика и књижевности за развој укупних мисаоних, интелектуалних, етичких потенцијала ученика; • значај стваралачке наставе књижевности и језика као могућности да њоме код ученика подстакне и развије љубав према књижевности и језику; • значај књижевних дела као извора естетских и етичких вредности и њихове улоге у грађењу књижевне и опште културе ученика; • значај познавања језичких појава и појмова и овладавања нормативном граматиком и стилиским могућностима српског језика; • значај и потребу овладавања књижевним језиком и оспособљавања ученика да се у различитим облицима усмене и писмене комуникације служе језичким стандардом.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i>

1. Корелативност и интердисциплинарност као основе стваралачког приступа наставним садржајима из језика и књижевности. Продуктивни поступци у развоју и подстицању мотивације ученика за читање 2. Компаративни преглед стваралачких и нормативних поступака у настави језика и књижевности. Организација часа – етапе, активности ученика, активности наставника на часу. 3. Припремање наставника и ученика за читање и тумачење књижевног садржаја пре часа и на часу. Припремни задаци, истраживачки задаци, план текста. 4. Обрада књижевног текста анализом литерарних мотива. Стваралачки ставови према мотивима. 5. Доминантни књижевни лик као чинилац обједињавања интерпретације књижевног текста. 6. Облици казивања, мисли и идеје и литерарни проблеми као основа стваралачког приступа књижевном тексту. 7. Обрада књижевног текста заснована на истраживачким задацима. Формулисање истраживачких задатака за читање књижевног текста на часу и код куће. 8. Проблемски приступ књижевном делу. Стварање проблемске ситуације. Вођење ученика кроз радне етапе у решавању проблема. Типови стваралачког решавања проблема. 9. Корелативни приступ књижевном тексту – корелација садржаја у функцији бољег разумевања и свестранијег тумачења књижевног текста. 10. Интегративни приступ у настави књижевности. Функција научно-популарних и информативних текстова у настави књижевности и њихова дидактичко-методичка трансформација. 11. Модели стваралачке наставе граматике и правописа. Функционални поступци у настави граматике и правописа. 12. Медијски садржаји у настави књижевности и језика. Функција књижевних текстова и илустрација у настави граматике и правописа. 13. Стваралачки приступ развоју способности усменог и писменог изражавања ученика. Лексичке, семантичке, правописне и стилске вежбе у функцији развоја говорне културе и писмености. 14. Стваралачки облици рада на књижевном тексту – препричавање, драматизовање и проширивање књижевног текста. 15. Домаћи задаци у настави књижевности и језика. Усмени и писмени домаћи задаци.

Практична настава

Анализа наставних програма за предмет Српски језик за више разреде основне школе и средње школе – циљ, исходи, наставни садржаји, начин реализације програма. Анализа уџбеника и приручника. Вежбање изражајног читања различитих врста књижевних текстова и уочавање њихове функције. Стваралачко препричавање и драматизација прозних текстова и њихово сценско извођење. Самостално осмишљавање припрема и методичког приступа поезији, прози, драми: исходи, избор методичких радњи, етапе часа, стваралачке активности ученика, у зависности од садржаја и типа часа. Осмишљавање проблемско-истраживачких поступака у настави књижевности. Самостално осмишљавање граматичко-правописних и писмених вежби. Анализа текстова, књижевних, научно-популарних и информативних са циљем уочавања њихове функционалности у настави говорне културе.

Литература

Илић, П. (1997). *Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси - Методика наставе*. Нови Сад: Прометеј.
Николић, М. (1999). *Методика наставе српског језика и књижевности*. Београд: ЗУНС.
Росандић, Д. (2005). *Методика књижевног одгоја – темељи методичко-књижевне енциклопедије*. Загреб: Школска књига.
Петровачки, Љ. (2000). *Синтакса у настави српског језика и књижевности*. Нови Сад: Змај.
Драгићевић, Р. (2012). *Лексикологија и граматика у школи – методички огледи*. Београд: Учитељски факултет.

Број часова активне наставе: 60	Теоријска настава: 30	Практична настава: 30
--	------------------------------	------------------------------

Методe извођења наставе

Излагање, ПП презентације, дискусија, хеуристички разговор, индивидуални и рад у пару, интерактивни рад у малим групама, демонстративна метода, примена интегративног приступа у припреми наставних активности.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Присуство настави и активност у току предавања	10	писмени испит	30
Презентација примене једног модела стваралачке наставе	30	усмени испит	30
колоквијум-и			
семинар-и			

Студијски програм:МАС Професор предметне наставе			
Назив предмета: Методика наставе музичке културе			
Наставник:Наташа М. Вукићевић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Завршене основне студије на факултету музичке уметности			
Циљ предмета Оспособити студенте за реализацију програмских садржаја предмета Музичка култура применом иновативних методичких приступа. Проширивање методичких знања, повезивање знања из сродних стручно-уметничких предмета са савременим теоријским педагошко-психолошким поставкама о учењу и развоју ученика. Професионално усавршавање којим се студенти оспособљавају за истраживање сопствене праксе у правцу унапређивања процеса учења и развоја ученика у настави музичке културе.			
Исход предмета Након успешног окончања предмета студент ће бити у стању да: - разуме специфичности музичког васпитања и образовања у односу на природу тока и развоја музичких способности ученика и доживљајне аспекте процеса усвајања знања; - примени иновативан приступ моделовању програмских садржаја предмета Музичка култура; - идентификује одређени педагошко-методолошки проблем у реализацији музичких садржаја; - самостално истражује теоријске основе дефинисаног проблема са методичког аспекта; - самостално развија своје стручно-методичке компетенције; - креира свој професионални развој у подручју музичког образовања.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам и развој музичких способности ученика. Музичка култура у образовном систему Србије. Садржаји предмета Музичка култура у основној школи. Теоријске основе рада на развијању способности слушања музике - различити методички приступи. Познавање и избор музичке литературе. Методички приступ формирању и усвајању појмова из области музичке писмености. Интерактивни приступ реализацији музичких садржаја. Иновације у настави музичке културе. Специфичности оцењивања и вредновања рада у музичкој настави.Карактеристике квалитетног уџбеника Музичке културе и критичка анализа постојеће литературе. <i>Практична настава</i> Моделовање припреме са применом интегративног приступа, моделовање припреме применом иновативних метода у области слушања музике и области дечјег музичког стваралаштва, анализа композиција за слушање, компаративна анализа уџбеника различитих аутора и издавача.			
Литература Васиљевић, Зорислава (2006). <i>Методика музичке писмености</i> . Београд: Завод за уџбенике. Плавша, Душан (1989). <i>Музичко-педагошке дилеме и теме</i> . Нови Сад: Академија уметности. Радичева, Дорина (1997). <i>Увод у методику солфеђа</i> . Нови Сад: Академија уметности. Ивановић, Н. (2007): <i>Методика општег музичког образовања за основну школу</i> . Београд: Завод за уџбенике. Бјерквол, Јун-Руар (2005). <i>Надахнуто биће</i> . Београд: Плато. Уџбеници за предмет Музичка култура.			
Број часова активне наставе: 60		Теоријска настава:30	
		Практична настава:30	
Методе извођења наставе Дискусија и усмено излагање (теоријска настава), демонстрација (практична настава)			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Присуство и активност у току предавања	10	Усмени испит	30
Практична настава - презентација	30		
Семинарски рад	30		

Студијски програм: МАС Професор предметне наставе			
Назив предмета: Методика наставе ликовне културе			
Наставник/наставници: Миа М. Арсенијевић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Завршене академске студије на факултетима ликовних или примењених уметности			
Циљ предмета			
Разумевање циљева и садржаја Методике наставе ликовне културе као наставно-научне дисциплине. Усвајање теоријских основа Методике наставе ликовне културе и оспособљавање студената за практичну примену теоријских знања. Овладавање системом и методама пројектовања, остваривања и вредновања садржаја, поступака, средстава и облика рада у реализацији програма предмета ликовне културе у другом циклусу основног (V до VIII разреда) и у средњошколском образовању и васпитању.			
Исход предмета			
Студент је оспособљен да самостално планира и реализује циљеве, садржаје, облике, методе и поступке рада у програмима наставе ликовне културе.			
Студент поседује способност примене теоријских знања у пракси и креирања педагошких и социјалних услова за реализацију циљева ликовне културе у основној и средњој школи.			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
Теоријско-методичке основе Методике наставе ликовне културе. Циљеви и исходи предмета Ликовна култура. Садржаји ликовне културе у основној (други циклус) и средњој школи. Ликовно-методичке основе наставе ликовне културе (принципи, методе, поступци, облици и средства). Програмирање, реализација, праћење и евалуација у настави ликовне културе .			
Практична настава			
Припрема наставе ликовне културе (израда писане припреме за час Ликовне културе, припрема наставних средстава, симулација часа Ликовне културе).			
Литература			
Карлаварис, Б. (1963). <i>Ликовно васпитање – приручник за наставнике: од првог до осмог разреда основне школе</i> . Београд: Завод за издавање уџбеника Социјалистичке републике Србије.			
Дивљан, С. (2006). <i>Методика наставе ликовне културе</i> . Јагодина: Учитељски факултет.			
Богдановић, К. (2005). <i>Поетика визуелног</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.			
Кокс, М (2000). <i>Дечији цртежи</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.			
Гргурић, Н. и Јакубин, М. (1996). <i>Визуални одгој и образовање</i> . Загреб: Едука.			
Арнхајм, Р. (1985). <i>Визуелно мишљење</i> . Београд: Универзитет уметности.			
Максић, С. (2006). <i>Подстицање креативности у школи</i> . Београд.			
Loose, S. (2012). <i>Metodika i methodska praksa likovne kulture osnovnoškolskog uzrasta</i> . Mostar.			
Smith, L., Dockrell, J. and Tomlinson, P. (1997). <i>Piaget, Vygotsky and beyond. Future issues for developmental psychology and education</i> . New York: Routledge.			
Гојков, Г. (2008). <i>Дидактика даровитих</i> . Вршац: Висока школа струковних студија за образовање васпитача.			
Ликовна култура – садржаји програма за средње стручне школе и гимназије, <i>Службени гласник РС – Просветни гласник</i> .			
Уџбеници ликовне културе за све разреде основне и средње школе.			
Број часова активне наставе: 60		Теоријска настава: 30	Практична настава: 30
Методе извођења наставе			
Илустративно демонстративна, метода открића, дискусија, практичан рад, семинарски рад и презентација резултата.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	25
колоквијум-и	20	презентација	25
семинар-и	20		

Студијски програм: МАС Професор предметне наставе			
Назив предмета: Методика наставе физичког васпитања			
Наставник/наставници: Александар М. Игњатовић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: /			
Циљ предмета Теоријски и практично оспособити студенте за самостално планирање, програмирање, реализацију, праћење и евалуацију непосредног рада са децом школског узраста на побољшању моторичких способности, корекцији постуралног статуса и теоријском образовању ученика да стечена моторна знања примењују у свакодневном телесном кретању-вежбању.			
Исход предмета Студент самостално планира, програмира и реализује активности са ученицима основношколског и средњошколског узраста, мери антропометријске карактеристике, процењује моторичке способности, реализује корективно-педагошки рад на превенцији постуралног статуса, примењује савремене методе вежбања, поседује моторна и теоријска знања.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Развој физичког васпитања од првих трагова до данас; Локомоторни апарат; Функционална анатомија; Телесни деформитети; Моторичке способности; Циљ физичког васпитања; Методе рада у настави физичког васпитања; Облици наставног и ваннаставног рада у физичком васпитању; План наставе физичког васпитања; Програм наставе физичког васпитања млађег школског узраста; Спортске игре; Природни - филогенетски облици кретања; Мерење, процењивање, праћење, евидентирање и вредновање у физичком васпитању; Ванчасовне активности (школске секције, такмичења, излети, логоровања, јавне манифестације); Крос; Оптерећење и укупна активност на часу физичког васпитања; Час физичког васпитања и његова структура; Организационо-методичке форме рада на часу физичког васпитања; Материјално-просторни услови за реализацију наставе физичког васпитања; Развијање физичких способности; Спортско-техничко образовање; Оцењивање у настави физичког васпитања.			
<i>Практична настава</i> Развијање физичких способности, усвајање спортско-техничких знања, мерење антропометријских карактеристика, процена моторичких способности, процена постуралног статуса, одабир вежби и рад на корекцији постуралног статуса, припрема и реализација елементарних и спортских игара са применом различитих варијанти, организација и учешће у појединим фазама часа, планирање и реализација часа физичког васпитања.			
Литература Марковић, Ж. (2016). <i>Теорија и методика наставе физичког васпитања</i> . Јагодина: Факултет педагошких наука, универзитет у Крагујевцу. Марковић, Ж. (2010). <i>Методика наставе физичког васпитања – Практикум</i> . Јагодина: Педагошки факултет, (6-43, 69-111 и 137-170).			
Број часова активне наставе: 60		Теоријска настава: 30	
		Практична настава: 30	
Методе извођења наставе метода показивања – демонстрација и посматрање (показивање по правилном редоследу основних момената у целини и детаља; употреба различитих помоћних и наставних средстава: слика, цртежа и др.); метода излагања, описивања и објашњавања, у комбинацији са осталим методама; метода практичног вежбања (синтетичка, аналитичка и комплексна метода).			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	20	усмени испит	30
колоквијум-и	40		
семинар-и	/		

Студијски програм: МАС Професор предметне наставе		
Назив предмета: Методички практикум		
Наставник/наставници: Оливера Д. Цекић-Јовановић		
Статус предмета: Изборни		
Број ЕСПБ: 5		
Услов: Положен испит из предмета Теорија и методика наставе		
Циљ предмета Методичко моделовање наставе и стваралачко обликовање наставне праксе применом савремених, иновативних модела рада и образовне технологије. Развој компетенција наставника за самостално планирање, организовање, дидактичко-методичку трансформацију програмских садржаја и реализацију наставе предмета/групе предмета, као и за праћење и вредновање ефеката наставе и учења у складу са циљевима образовања и стандардима ученичких постигнућа у тој области.		
Исход предмета По завршетку курса студенти ће бити оспособљени да самостално: - критички анализирају План наставе и учења и Образовне стандарде; - дидактичко-методички трансформишу програмске садржаје наставних предмета, планирају, моделују и припремају различите типове наставних часова; - практично организују и реализују наставу предмета/групе предмета применом различитих облика рада, метода, савремених модела и наставних стратегија у функцији целовитог развоја ученика, развијања мотивације и обезбеђивања активног учења и сарадње; - креирају наставне материјале применом савремених дидактичких средстава и материјала; - прилагођавају садржаје наставних предмета индивидуалним могућностима ученика уважавањем њихових индивидуалних и културолошких разлика у циљу оснаживања субјекатског положаја ученика у настави; - осмисле, организују и реализују активности и задатке различитих нивоа сложености; - користе савремену информациону технологију у настави (образовне веб алата, софтвере, мултимедију и др.); - прате наставни процес и напредовање ученика применом различитих врста и техника оцењивања; - користе савремена научна знања и методологију предметне области у функцији сазнавања и развоја ученика.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Планирање, реализација и евалуација наставе у контексту циљева и садржаја образовања конкретних наставних предмета/група предмета. Упознавање студената са Планом наставе и учења; Образовни стандарди; Припрема за наставни час; Савремени наставни модели; Дидактичка средства у настави; Употреба образовних технологија у настави; Интегративни приступ настави; Вредновање и критичка анализа припрема за реализацију часа и евалуација часова; Вредновање у настави. <i>Практична настава</i> Обликовање и методичка трансформација садржаја наставног програма одређеног предмета/групе предмета; припрема и реализација наставних часова; евалуација и самоевалуација часова; студијски истраживачки рад студената.		
Литература Anderson, L.W. (ur.) (2013). <i>Nastava orijentisana na učenje</i> . CDRSEE. Брофи, Џ. (2004). <i>Настава</i> . Педагошко друштво Србије. Jensen, E. (2003). <i>Super – nastava</i> . Educa: Zagreb. Kyriacou, C. (2001). <i>Temeljna nastavna umijeća</i> . Educa: Zagreb. Вулфолк, А., Хјуз, М., Волкап, В. (2014). <i>Психологија у образовању I</i> . Београд: Клио. Вулфолк, А., Хјуз, М., Волкап, В. (2014). <i>Психологија у образовању II</i> . Београд: Клио. Водич за наставника предметне наставе (2006), Београд, ЗУОВ, доступно на: http://www.zuov.gov.rs/attachments/089_Nastpredmnastavei.pdf 6. Стандарди компетенција за професију наставника и његов професионални развој (2011), Београд: ЗУОВ, доступно на: http://www.zuov.gov.rs/attachments/132_standardi-nastavnika_cir.pdf Образовни стандарди за крај обавезног образовања, доступно на: http://portal.ceo.edu.rs/mod/resource/index.php?id=7 Правилник о плану наставе и учења за други циклус основног образовања и васпитања и програми наставе и учења On-line ресурси: линк		
Број часова	активне наставе: 60	Теоријска настава: 15
		Практична настава: 45
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, самостално моделовање писаних припрема за практична предавања студената, анализа наставног часа, дискусија, израда презентација и других потребних наставних средстава (апликација, модела, макета, мултимедијалних садржаја и сл.), рад у малим групама, примена модела Изокренута учионица, коришћење Google учионице и других веб алата. Практични задаци повезани са циљевима и садржајима Основа педагошко-психолошког		

образовања наставника.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	60	усмени испит	30
семинар-и			

Студијски програм: МАС Професор предметне наставе
Назив предмета: Методички практикум српског језика и књижевности
Наставник/наставници: Снежана П. Марковић
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 5
Услов: положен испит Стваралачка настава језика и књижевности
Циљ предмета Оспособљавање студената за примену теоријских знања о методичким моделима стваралачке наставе српског језика и књижевности у симулираним наставним ситуацијама. Развијање практичних вештина и компетенција студената за планирање, припрему, извођење и евалуацију наставе у вишим разредима основне школе и у средњој школи.
Исход предмета Студент је упознат са Образовним стандардима за крај обавезног образовања за наставни предмет <i>Српски језик</i> и Општим стандардима постигнућа за крај општег средњег и средњег стручног образовања и васпитања са предмет <i>Српски језик</i> ; По завршетку предмета студент зна да: - изабере методички приступ који омогућава успешну наставну интерпретацију књижевног текста усклађену са жанровским карактеристикама, естетским и етичким вредностима текста и очекиваним исходима наставе; - формулише циљеве и исходе наставе српског језика и књижевности за конкретне наставне јединице; - скицира сценарио часа заснован на распореду етапа који одражава природу наставног садржаја; - формулише конкретне подстицаје и радне налоге којима ће ученике да припреми за успешно читање и интерпретацију књижевног текста; - формулише одговарајуће истраживачке задатке који усмеравају пажњу ученика према вредносним чиниоцима књижевног текста; - створи проблемску ситуацију и води ученике ка њеном решавању; - осмисли теме које на истраживачки и стваралачки начин ангажују ученике у пројектној настави српског језика и књижевности; - методички трансформише и укључи у наставу све врсте текстове који подстичу разумевање и тумачење књижевног текста, посебно у корелативном и интегративном моделу наставе; - одабере функционална наставна средства, медијске садржаје и информационе технологије; - организује продуктивно, стваралачко ангажовање ученика након интерпретације књижевног текста (разни облици стваралачког препричавања, драматизација текста, сценско извођење, интерпретативно говорење и сл.); - дефинише и објасни ефекте примене функционалних поступака у настави граматике; - организује вежбе у стваралачкој настави српског језика према њиховој функцији и садржају; - организује лексичке, синтаксичке, стилске и правописне вежбе за развој и усавршавање писменог и усменог изражавања ученика. Студент је оспособљен за: - осмишљавање начина примене модела стваралачке наставе језика и књижевности у наставној пракси у вишим разредима основне школе и у средњој школи; - функционално повезивање наставе језика, књижевности и језичке културе; - функционално повезивање књижевних садржаја са садржајима из других области уметности; - планирање и организовање говорних, правописних, језичких, лексичких и семантичких вежби; - да на основу конкретне наставне јединице осмисли активности које ће ученика учинити истраживачем и ствараоцем на часу књижевности и језика; - да одабере и методички модификује научно-популарне и информативне садржаје и функционално их укључи у наставу језика и књижевности; - да укључи одговарајуће медијске садржаје у наставу језика и књижевности . Студент разуме значај: - оспособљености ученика за читање, доживљавање и тумачење књижевних дела, из националне и светске књижевности; - оспособљености ученика за усмену и писану комуникацију.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i>

1. Образовни стандарди за крај обавезног образовања за наставни предмет *Српски језик* и Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег и средњег стручног образовања и васпитања са предмет *Српски језик*; 2. Скицирање сценарија за час: формулисање циља часа и планираних исхода; план активности ученика и наставника; избор наставних метода, облика рада и наставних средстава. 3. Методолошки оквир за тумачење књижевног текста – научно-књижевна знања као основа методичког приступа. 4. Формулисање продуктивних/истраживачких питања и радних налога у настави књижевности. 5. Стварање/конструисање проблемских ситуација; формулисање подстицаја којима се ученици воде кроз проблемске ситуације. 6. Корелација у настави књижевности – корелација књижевних садржаја и садржаја из области уметности и науке (осмишљавање конкретних могућности/примера). 7. Интердисциплинарни модел наставе језика и књижевности (на конкретним садржајима). 8. Пројектно учење у настави књижевности и језика. 9. Дидактичко-методичка трансформација научно-популарних, информативних и књижевнонаучних текстова у настави књижевности. 10. Припремање ученика за читање и тумачење књижевног садржаја пре часа и на часу. Припремни и истраживачки задаци за читање текста пре часа. 11. Књижевни и некњижевни текстови као лингвометодички и метатекстови у настави српског језика и књижевности. 12. Модели стваралачке наставе граматике и правописа. Функционални поступци у настави граматике и правописа. 13. Методичка организација часа граматике и правописа. Функција књижевних текстова и илустрација у настави граматике и правописа. 14. Стваралачки приступ развоју способности усменог и писменог изражавања ученика. Лексичке, семантичке, правописне и стилске вежбе у функцији развоја говорне културе и писмености. 15. Стваралачки облици рада на књижевном тексту – препричавање, драматизовање и проширивање књижевног текста.

Практична настава

Осмишљавање припрема и методичког приступа поезији, прози, драми: исходи, избор методичких радњи, етапа часа, стваралачких активности ученика, у зависности од садржаја и типа часа, групним и самосталним обликом рада. Осмишљавање проблемско-истраживачких поступака у настави књижевности који се реализују групним обликом рада. Осмишљавање пројектних задатака и начина њихове реализације. Самостално осмишљавање граматичко-правописних и писмених вежби. Анализа текстова, књижевних, информативних и научно-популарних са циљем уочавања њихове функционалности у настави говорне културе. Вежбање изражајног читања различитих врста књижевних текстова и уочавање њихове функције. Стваралачко препричавање и драматизација прозних текстова и њихово сценско извођење. Студенти припремају петоминутну активност везану за наставу српског језика или књижевности и изводе је у симулираном наставном процесу. У дискусији која следи, студент износи сопствена запажања о степену реализације постављеног задатка (самоевалуација), а остали студенти коментаришу успешност организације и реализације активности, атмосферу, ангажовање ученика, вештину презентације, креативност предавача, давање инструкција, избор наставне методе и функционалност наставних средстава.

Студенти воде дневник анализа часова којима су присуствовали у школи и на факултету. Дизајнирају методолошки оквир истраживања одабране методичке теме, дефинисање проблема, циља, задатака, метода и инструмената.

Литература

Илић, П. (2006). *Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси - Методика наставе*. Нови Сад: Прометеј.
 Николић, М. (2006). *Методика наставе српског језика и књижевности*. Београд: ЗУНС.
 Ивић, И, Пешикан, А, Антић, С. (2003). *Активно учење (2) за примену метода активног учења наставе*. Београд: Институт за психологију.
 Петровачки, Љ. (2000). *Синтакса у настави српског језика и књижевности*. Нови Сад: Змај.
 Драгићевић, Р. (2012). *Лексикологија и граматика у школи – методички огледи*. Београд: Учитељски факултет.
 Bender, V.N. (2020). *Projektno učenje: diferencirana nastava za XXI vek*. Beograd:CLIO; Jagodina: Fakultet pedagoških nauka.

Број часова активне наставе: 60	Теоријска настава: 15	Практична настава: 45	
Методе извођења наставе			
дискусија, индивидуални и рад у пару, интерактивни рад у малим групама, демонстративна метода.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
практична предавања	30	писмени испит	
самостални истраживачки рад	20	усмени испит	40
дневник анализа часова	10		
активност на анализама часова			

Студијски програм: МАС Професор предметне наставе			
Назив предмета: Методички практикум музичке културе			
Наставник/наставници: Наташа М. Вукићевић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: завршене основне студије на факултету музичке уметности			
Циљ предмета Оспособљавање студената за самостално моделовање и реализацију програмских садржаја Музичке културе применом савремених облика организације наставног рада. Оспособљавање студената за обављање теоријског и емпиријског истраживања у подручју музичког васпитања и образовања.			
Исход предмета Након успешног окончања предмета студент ће бити у стању да: - самостално припреми/реализује програмске садржаје предмета Музичка култура применом иновативног приступа; - са теоријског аспекта истражује методолошке проблеме у настави музичке културе; - самостално постави методолошки оквир истраживања одређене теме у подручју музичког васпитања и образовања; - обавља истраживање одређеног проблема идентификованог у наставној пракси.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Стандарди и постигнућа ученика у настави музичке културе. Методика музичке писмености: рад на мелодијском и ритмичком образовању ученика. Примена различитих методичких приступа слушању музике: пример доживљајног часа слушања музике, тематски час слушања музике, демонстрација и аналитичко слушање музике. Специфичности децјег музичког изражавања и стварања у основној школи. Структурална корелација и могућности примене интегративног приступа. Преглед досадашњих истраживања у музичкој настави. <i>Практична настава</i> Израда писане припреме за наставне јединице у области музичке писмености у петом и шестом разреду и области слушања музике у седмом и осмом разреду. Дизајнирање методолошког оквира истраживања одабране методичке теме, дефинисање проблема, циља, задатака, метода и инструмената.			
Литература Станковић, Е. (2002). <i>Методички аспекти опажања и препознавања музичких феномена у општеобразовној музичкој педагогији</i> . Нови Сад: Покрајински секретаријат за културу, образовања и науку. Радичева, Д. (1997). <i>Увод у методiku солфеђа</i> . Нови Сад: Академија уметности. Ивановић, Н. (2007). <i>Методика општег музичког образовања за основну школу</i> . Београд: Завод за уџбенике. Васиљевић, З. (2006). <i>Методика музичке писмености</i> . Београд: Завод за уџбенике. Плавша, Д. (1989). <i>Музичко-педагошке дилеме и теме</i> . Нови Сад: Академија уметности. Уџбеници за предмет Музичка култура.			
Број часова активне наставе: 60		Теоријска настава: 15	Практична настава: 45
Методе извођења наставе Дискусија и демонстрација (теоријска и практична настава).			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Доласци и активност у току предавања	10	Усмени испит	30
Практична настава	30		
Пројекат истраживања	30		

Студијски програм: МАС Професор предметне наставе			
Назив предмета: Методички практикум ликовне културе			
Наставник/наставници: Богдан С. Штетић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: /			
Циљ предмета Оспособити студенте за самостално планирање, припрему и реализацију програмских садржаја ликовне културе у основној школи. Оспособити студенте за самосталну анализу и евалуацију часова ликовне културе.			
Исход предмета Студент је способан да самостално: - критички анализирају План наставе и учења и Образовне стандарде; - дидактичко-методички трансформишу програмске садржаје Ликовне културе, планирају, моделују и припремају наставне часове Ликовне културе; - практично организују и реализују наставу Ликовне културе применом различитих облика рада, метода, савремених модела и наставних стратегија; - креирају наставна средства за час Ликовне културе применом савремених дидактичких материјала; - прилагођавају садржаје наставне Ликовне културе индивидуалним могућностима ученика; - прате наставни процес и напредовање ученика применом различитих врста и техника оцењивања; - евалуирају ликовне активности и критички анализирају методичку организацију часа; - користе савремена научна знања и методологију предметне области у функцији сазнавања и развоја ученика.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Планирање наставних часова Ликовне културе. Израда писаних припрема. Припрема дидактичких средстава за реализацију часова ликовне културе. Ликовна анализа радова ученика основношколског и средњошколског узраста. Анализа реализованих часова Ликовне културе. <i>Практична настава:</i> Обликовање и методичка трансформација садржаја наставног програма ликовне културе; припрема и реализација наставних часова; евалуација и самоевалуација часова; студијски истраживачки рад студената.			
Литература Филиповић, С. (2011). <i>Методика ликовног васпитања и образовања</i> . Београд: KLETT. Карлаварис, Б. (1963). <i>Ликовно васпитање – приручник за наставнике: од првог до осмог разреда основне школе</i> . Београд: Завод за издавање уџбеника Социјалистичке републике Србије. Дивљан, С. (2007). <i>Методика наставе ликовне културе за предшколски узраст</i> . Јагодина: Педагошки факултет. Дивљан, С. (2004). <i>Визуелна креативност и ликовно истраживање</i> . Јагодина: Учитељски факултет. Кокс, М (2000). <i>Дечији цртежи</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. Vat, F. (2009). <i>Umetnost kreiranja: knjiga za vešte ruke</i> . Beograd: Akia Mali Princ. Гргурић, Н. и Јакубин, М. (1996). <i>Визуални одгој и образовање</i> . Загреб: Едука.			
Број часова активне наставе: 60		Теоријска настава: 15	Практична настава: 45
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, самостално моделовање писаних припрема за практична предавања у оквиру наставног предмета Ликовна култура, усмена анализа наставног часа, дискусија, израда презентација и других потребних наставних средстава (апликација, модела, макета, мултимедијалних садржаја и сл.), рад у малим групама. Практични задаци повезани са циљевима и садржајима Основа педагошко-психолошког образовања наставника. Консултативна настава.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	30
практична настава	50	усмени испит	
колоквијум-и		презентација	
семинар-и			

Студијски програм: МАС Професор предметне наставе			
Назив предмета: Методички практикум физичког васпитања			
Наставник/наставници: Александар М. Игњатовић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Положен испит из предмета Методике наставе физичког васпитања			
Циљ предмета Оспособити студенте за самостално планирање, програмирање и реализацију програмских садржаја наставе физичког васпитања у раду са децом основношколског и средњошколског узраста, као и праћење и евалуацију свих активности усмерених на правилан раст и развој младог организма.			
Исход предмета Студент самостално планира, програмира и реализује активности са ученицима основношколског и средњошколског узраста, мери антропометријске карактеристике, процењује моторичке способности, реализује корективно-педагошки рад на превенцији постуралног статуса, примењује савремене методе вежбања, поседује моторна и теоријска знања.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основни појмови – терминологија физичке културе; Развој физичког васпитања од првих трагова до данас; Локомоторни апарат; Антропометријске карактеристике; Телесни деформитети; Моторичке способности; Циљ физичког васпитања; Методе рада у настави физичког васпитања; Облици наставног и ваннаставног рада у физичком васпитању; План наставе физичког васпитања; Програми наставе физичког васпитања; Физичка вежба (Телесна вежба) – основно средство физичког васпитања; Елементарне игре; Спортске игре; Природни - филогенетски облици кретања; Мерење, процењивање, праћење, евидентирање и вредновање у физичком васпитању; Ванчасовне активности (школске секције, такмичења, излети, логоровања, јавне манифестације); Крос; Оптерећење и укупна активност на часу физичког васпитања; Час физичког васпитања и његова структура; Организационо-методичке форме рада на часу физичког васпитања; Материјално-просторни услови за реализацију наставе физичког васпитања; Развијање физичких способности; Спортско-техничко образовање; Теоријска знања у реализацији наставе физичког васпитања; Оцењивање у настави физичког васпитања; Лик наставника физичког васпитања; Ставови ученика према физичком васпитању.			
<i>Практична настава</i> Припрема табела за мерење масе тела, процену брзине, издржљивости, равнотеже и др. моторичких способности, процена постуралног статуса, одабир вежби и рад на корекцији постуралног статуса, припрема и реализација елементарних и спортских игара са применом различитих варијанти, планирање и реализација излета, припрема, организација и реализација кроса, праћење ученика путем личног картона.			
Литература Марковић, Ж. (2010). Методика наставе физичког васпитања – Практикум. Јагодина: Педагошки факултет, (6-43, 69-111 и 137-170). Markovic, Z., & Kopas Vukasinovic, E. (2013). Organisation of physical activities as a precondition of quality development of motor abilities of pre school and school children. <i>Croatian Journal of Education</i> , 15(1), 129–152.			
Број часова активне наставе: 60		Теоријска настава: 15	
		Практична настава: 45	
Методe извођења наставе метода показивања – демонстрације и посматрања (показивање по правилном редоследу основних момената у целини и детаља; употреба разноврсних помоћних и наставних средстава: слика, цртежа и др.); метода излагања, описивања и објашњавања у комбинацији са другим методама; метода практичног вежбања (синтетичка, аналитичка и комплексна метода).			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања/вежби	10	писмени испит	/
практична настава	20	усмени испит	/
колоквијум-и	/	практикум	40
семинар-и	10	држање часова	20

Студијски програм: МАС Професор предметне наставе			
Назив предмета: Истраживачка пракса – предметно подручје			
Наставник/наставници: Наставник ментор			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета			
Истраживачка пракса се реализује у школи и директно је у функцији реализације емпиријског дела истраживања у оквиру израде мастер тезе – развој истраживачких компетенција, припрема студената за уочавање истраживачких проблема у васпитно-образовној пракси школе, оспособљавање за планирање и реализацију емпиријских истраживања.			
Исход предмета			
Студент разуме појам „истраживање у пракси“ и однос између „истраживања у пракси“ и „научног истраживања“.			
Студент разуме концепт учитеља као истраживача и његову улогу у трансформацији школске праксе од нормативне и репродуктивне ка интерпретативној и истраживачкој.			
Студент познаје базичну истраживачку логику и оријентацију – главне истраживачке фазе: (1) планирање, (2) спровођење истраживања, и (3) представљање (дисеминација) резултата.			
Студент показује способност уочавања истраживачких проблема у васпитно-образовној пракси који могу бити предмет истраживања и у функцији развоја модела учитеља као рефлексивног практичара.			
Студент врши избор и преглед постојеће литературе, извора сазнања и налаза других аутора из истраживачке области која је предмет његовог интересовања у оквиру изабраног предметног подручја.			
Студент уме да изради пројекат истраживања у образовној пракси – јасно дефинише циљеве, задатке и хипотезе истраживања, одређује популацију и величину узорка истраживања, врши избор одговарајућих приступа, метода и техника истраживања, јасно скицира план прикупљања и обраде података, као и процену свих потребних ресурса (финансијских, организационих, материјалних, временских) потребних за реализацију истраживања.			
Студент конструише истраживачке инструменте, планира време потребно за прикупљање података и придржава се планираног распореда.			
Садржај предмета			
Садржај чине истраживачке активности студента у оквиру изабраног предметног подручја и по упутставима професора-ментора. Практична делатност под непосредним надзором професора-ментора уз одређену самосталност и преузимање одговорности за израду скице пројекта истраживања, развој скице акционог плана прикупљања података и његовог реализовања.			
Преузимање одређених одговорности за самовредновање – процену и развој сопственог учинка и унапређивање истраживачких компетенција.			
Литература			
Радуловић, Л. (2016). <i>Слике о наставнику</i> . Београд: Институт за педагогију и андрагогију. (32-36, 99-116, 141-143)			
Станковић, Д., Радишић, Ј., Буђевац, Н., Јошић, С. и Бауцал, А. (2015). <i>Наставник као истраживач - приручник за наставнике</i> . Београд: Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: /	
		Практична настава: /	
Методе извођења наставе			
Менторски рад и методе практичних радова засноване на самосталним истраживачким активностима у циљу разrade истраживачког пројекта, идејне скице практичних акција и прикупљању података.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		поена	
Израда пројекта истраживања		35	
Израда скице акционог плана прикупљања података		35	
		Завршни испит	
		поена	
		Рефлексивни осврт на истраживачке компетенције студента	
		30	

Студијски програм: МАС Професор предметне наставе			
Назив предмета: Мастер рад			
Наставник/наставници: Наставник ментор			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 20			
Услов: Положени сви испити предвиђени студијским програмом			
Циљ предмета • оспособљавање студената за примену теоријских и емпиријских истраживачких приступа у домену образовно-васпитног рада који се остварује у основним и средњим школама; • оспособљавање студената за критичко промишљање и разумевање узрочно-последичних веза и односа различитих образовно-васпитних проблема у основним и средњим школама; • развијање способности за комплексно вредновање и креативно унапређивање образовно-васпитног рада у основним и средњим школама; • оспособљеност за истраживачки рад и наставак школовања на докторским студијама.			
Исход предмета			
Очекује се да се код студената развију компетенције: • планирања и спровођења истраживања у области образовно-васпитног рада у основним и средњим школама; • креативног педагошког промишљања, изражавања и деловања; • имплементације резултата истраживања у образовно-васпитну праксу; • критичког праћења научне и стручне литературе.			
Садржај предмета			
Завршни рад на мастер академским студијама има истраживачки карактер којим студент показује оспособљеност за даљу иновативну примену стечених знања и резултата истраживања. Завршни рад представља самостално и оригинално дело студента. Након одобрења теме од стране Наставно-научног већа Факултета, студент обавља истраживање и пише извештај о обављеном истраживању у форми завршног рада. Завршни рад садржи следеће целине: <i>Сажетак</i> (у најкраћим цртама се наводе предмет и циљеви рада, методе истраживања које су примењене, најзначајнији резултати истраживања и закључци), <i>Увод</i> (садржи преглед структуре рада, објашњења и напомене који су у функцији увођења читаоца у целину и специфичности рада), <i>Теоријски приступ проблему истраживања</i> (преглед владајућих ставова, схватања и резултати ранијих истраживања од којих се пошло, значај истраживања - друштвени, стручни, практични); <i>Методолошки оквир истраживања</i> (циљ и задаци истраживања, хипотезе истраживања/истраживачко питање, методе, технике и инструменти), начин избора и величина узорка/корпуса, ток и фазе истраживања, основне методе обраде података), <i>Интерпретација и анализа резултата истраживања</i> (резултати/сазнања до којих се дошло, уз осврт на то у којој мери су она нова или су верификаторног карактера. У дискусији се резултати анализирају и интерпретирају, и стављају у однос са претходним сазнањима, стањем, тренутном васпитно-образовном праксом и сл.), <i>Закључак</i> (преглед најважнијих решења постављеног проблема истраживања, односно одговора на постављена питања. У њему се систематизују сазнања до којих се дошло, а могу се сугерисати и нова истраживања. Закључци представљају сумирање резултата истраживања, они указују на његов допринос и морају бити у сагласности са резултатима истраживања који су дати у тексту), <i>Библиографија</i> (најмање 15 референци; садржи списак коришћене литературе – научне и стручне, само оне која је цитирана или на коју је упућено у тексту и списак коришћених извора: уџбеници, приручници, белетристика, публицистички текстови, документа, правилници и сл.) и <i>Прилози</i> (инструменти истраживања, нпр. упитници, транскрипти, методичке припреме и сви пратећи елементи који се због обима не уносе у основни текст). Након завршеног рада, студент у договору и координацији са ментором приступа јавној одбрани завршног рада.			
Литература			
Живковић, П. (2018). Академско писање: кратак водич и практикум, https://pefja.kg.ac.rs/wp-content/uploads/2018/10/AKADEMSKO-PISANJE-kratak-vodi%C4%8D-i-praktikum-za-studente.docx Kundačina, M, Bandur, V. (2007). <i>Akademsko pisanje</i> . Užice: Učiteljski fakultet. Popadić, D., Pavlović, Z., Žeželj, I. (2018). <i>Alatke istraživača</i> . Beograd: CLIO, Univerzitet u Beogradu, Institut za psihologiju. Шевкушић, С. (2011). <i>Квалитативна истраживања у педагогији: допринос различитих методолошких приступа</i> . Београд: Институт за педагошка истраживања.			
Број часова активне наставе: 240		Теоријска настава: /	Практична настава: 240
Методе извођења наставе			
Менторски рад, самостални истраживачки рад студената.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит
			поена

Израда завршног рада	70	Одбрана завршног рада	30